

Vinna við ný lög um mannvirki, staða apríl 2006

Brunavarnáping 2006
Björn Karlsson

Athugasemd: Nefnd sú sem útbýr tillögu að lögum um mannvirki hefur ekki enn skilað lagatillögunni til ráðherra, enn er verið að vinna úr umsögnum

Yfirlit

1. Bakgrunnur
2. Tímarammi
3. Almennt um drög að mannvirkjalögum
4. Byggingarstofnun, hlutverk
5. Byggingareftirlit byggingarfulltrúa
6. Ábyrgð og gæðakerfi
7. Byggingarstjóri
8. Síðustu 4 kaflar lagatillögunnar
9. Lokaorð

Bakgrunnur

- Landsframleiðsla 2005 = 1000 Milljarðar króna.
- 10% af því er í byggingariðnaði
- 7% af allri atvinnu er í byggingariðnaði
- Byggingarferlið er flókið, í mörgum þáttum, mikið flæði af mismunandi vörum og tækni
- Krefst menntunar, reynslu og færni á mörgum sviðum, stjórnast að hluta til af andstæðum hagsmunum, er fjármagnsfrekt, undir tímapressu
- Fólkið í landinu geymir fjármuni sína í byggingum (um 70% af fjármunaeign íslensku þjóðarinnar er bundin í byggingum)

Bakgrunnur

- 2002: Umhverfiráðherra skipaði tvær nefndir
 - Nefnd um endurskoðun laga um skipulagsmál
 - Nefnd um endurskoðun laga um byggingarmál
- Stjórn byggingamála nú á margra höndum, t.d:
 - Umhverfiráðuneyti, allskyns starfsleyfis- og vottunarmál
 - Skipulagsstofnun með vissan hluta stjórnarsýslu
 - Iðnaðar- og viðskiptaráðuneyti, byggingarefni
 - Félagsmálaráðuneyti, ferlimál, lög um fjöleignarhús
 - RB hefur neyðst til að taka að sér vissa stjórnarsýslu
- Brunamálastofnun hefur séð um ca 1/4 af byggingareglugerð, vottanir, reglur, leiðbeiningar, skilvirkara ef hún tekur að sér fleiri verkefni
- Nefndin telur eðlilegt að Brunamálastofnun taki málaflokkinn að sér og verði Byggingarstofnun

Bakgrunnur

- Nefnd um endurskoðun laga um byggingarmál:
 - Ingimar Sigurðsson, Ingibjörg Halldórsdóttir, Smári Þorvaldsson, Ágúst Þór Jónsson, Eyjólfur Bjarnason, Magnús Sædal og Björn Karlsson
- Nefndinni ætlað að hafa samráð við fulltrúa frá
 - Félag byggingarfulltrúa, Meistarafélag húsasmiða, Félag slökkviliðsstjóra, Skipulagsstofnun, Félag ráðgjafarverkfræðinga, Rannsóknarstofnun byggingariðnaðarins, Fasteignamat ríkisins, Félagsmálaráðuneyti, Öryrkjabandalag Íslands
- Nefndin hafði einnig samráð við ýmsa aðra aðila

Tímarammi

- Endurskoðun hófst 2002
- Drög tilbúin 2004, umsögn ráðgjafarhóps
- Nefndin vann annað frumvarp, sem fór aftur til umsagnar ráðgjafarhóps
- Frumvarp afgreitt úr nefnd apríl 2006 ?
- Almenn umræða um frumvarpið ?
- Frumvarp til Alþingis haust 2006 ?
- Byggingastofnun 1. janúar 2007 ?
- Gildistaka 1. janúar 2008 ?

Almennt um drög að mannvirkjalögum

- Sérlög um mannvirkjagerð
 - Brýr, jarðgöng, flugbrautir, hafnir, virkjanir
- Byggingarstofnun
- Hlutverk aðila og ábyrgð
- Faggilding, löggilding, starfsleyfi, gæðakerfi
- Skoðunarhandbækur
- Gagnagrunnur
- Byggingarstjórar
- Fyrning ábyrgðar
- Samræming bæði hönnunargagna og verkþátta

Yfirlit

1. Bakgrunnur
2. Tímarammi
3. Almennt um drög að mannvirkjalögum
4. Byggingarstofnun, hlutverk
5. Byggingareftirlit byggingarfulltrúa
6. Ábyrgð og gæðakerfi
7. Byggingarstjóri
8. Síðustu 4 kaflar lagatillögunnar
9. Lokaorð

Byggingarstofnun, hlutverk

- Samræma byggingareftirlit
- Gerð leiðbeininga, verklagsreglna, skoðunarhandbóka
- Rekstur gagnagrunns
- Veita hönnuðum, iðnmeisturum löggildingar
- Starfsleyfisveiting, byggingarstjórar
- Annast námskeið og fræðslu
- Annast aðgengis- og frágengismál
- Taka þátt í staðlastarfi
- Útgáfa byggingarleyfa fyrir vissar framkvæmdir
- Markaðseftirlit með byggingarvörum
- Starfrækja Brunamálaskóla
- Og margt fleira

Byggingarstofnun, hlutverk

- Verkefni færð frá
 - Skipulagsstofnun, byggingarmál
 - Neytendastofa, rafmagnsöryggismál
 - Vinnueftirlit, eftirlit með lyftum
 - Félagsmálaráðuneyti, aðgengismál
 - Viðskipta- og iðnaðarráðuneyti, Markaðseftirlit með byggingarvörum

Byggingareftirlit byggingarfulltrúa

- Meginþungi byggingareftirlits áfram í höndum sveitarfélaga
- Byggingarnefndir lagðar niður
- Sveitarfélag ræður byggingarfulltrúa, sem sér um útgáfu byggingarleyfa og framkvæmd byggingareftirlits
- Allt eftirlit framkvæmt af faggiltum aðila í samræmi við skoðunarhandbækur
 - Faggiltar skoðunarstofur
 - Faggiltur byggingarfulltrúi
 - (Faggiltur starfsmaður Byggingarstofnunar)
- Faggilding I, II og III eftir menntun og reynslu, (Fg I: getur haft eftirlit með einföldu mannvirki)

Ábyrgð og gæðakerfi

- Endanleg ábyrgð er á eiganda
- Eigandi ræður til sín byggingarstjóra, sem hefur gæðakerfi og starfsleyfi
- Ábyrgð byggingarstjóra aukin og gerð skýrari, hann ber þó ekki ábyrgð á faglegri vinnu hönnuða og iðnmeistara, enda sinnir hann eftirlitsskyldu sinni
- Ábyrgð hönnuða svipuð, krafa um löggildingu og gæðakerfi
- Ábyrgð iðnmeistara svipuð, krafa um löggildingu og gæðakerfi

Yfirlit

1. Bakgrunnur
2. Tímarammi
3. Almennt um drög að mannvirkjalögum
4. Byggingarstofnun, hlutverk
5. Byggingareftirlit byggingarfulltrúa
6. Ábyrgð og gæðakerfi
7. Byggingarstjóri
8. Síðustu 4 kaflar lagatillögunnar
9. Lokaorð

Byggingarstjóri

- Ber ábyrgð gagnvart eiganda og gætir hagsmuna hans
- Ber heildarábyrgð á byggingarstað hvað varðar öryggismál
- Heimild byggingarstjóra takmarkast af gerð mannvirkis
 1. Nýbygging einfalds atvinnuhúsnæðis, íbúðarhúsa, frístundahúsa, breytinga
 2. Sérhæfð mannvirki, virkjanir, brýr, jarðgöng, sjúkrahús, verslunarmiðstöðvar, hafnarmannvirki
 3. Önnur mannvirki en 1 og 2

Byggingarstjóri

- Er með gæðakerfi
- Heimildir og leyfi
- Lönmeistarar
- Túlkun hönnunargagna
- Gild hönnunargögn
- Virkt faglegt eftirlit
- Tryggingarskylda byggingarstjóra og hönnuða felld niður

Síðustu 4 kaflar lagatillögunnar

- VIII Kafli: Viðskipti með byggingarvörur
 - Líkist nokkuð lögum um öryggi vöru
- IX Kafli: Gjaldtaka og leyfisgjöld
- X Kafli: Þvingunarúrræði og viðurlög
- XI Kafli: Ýmis ákvæði
- Ákvæði til bráðabirgða

Yfirlit

1. Bakgrunnur
2. Tímarammi
3. Almennt um drög að mannvirkjalögum
4. Byggingarstofnun, hlutverk
5. Byggingareftirlit byggingarfulltrúa
6. Ábyrgð og gæðakerfi
7. Byggingarstjóri
8. Síðustu 4 kaflar lagatillögunnar
9. **Lokaorð**

Lokaorð

- Byggingarmál eru ákaflega mikilvægur en flókin málaflokkur
- Tillaga að skipan málaflokksins líkist að miklu leiti skipan málaflokksins brunamál
- Helstu nýmæli í tillögu að mannvirkjalögum:
 - Aukið umfang byggingarmála
 - Byggingarstofnun
 - Skýrari hlutverkaskipan, skýrari ábyrgð
 - Faggildingar eftirlitsaðila, starfsleyfi byggingarstjóra, löggildingar hönnuða og iðnmeistara
 - Gæðakerfi
 - Gagnagrunnur
 - Samræming, bæði hönnunargagna og verkþátta